

lent, & more ferarum cicurati appareant, non minus tamen brevi ad pristinos redeunt mores. Medici illos non irritandos, sed molliter tractandos, censent, quod ad iram provocati, dum animus excandescit & effervefeat, magis furibundi eva-

dant. Hæc mihi obvenere literis consignanda, faxit cælestis Æsculapius, ut exin aliquis ad filium fructus redundare queat, efficiatq; pro meo voto, quò mens sana revirescat in corpore sano.

CONSULTAT. X.

*De Orthopnæâ gravissimâ Dni. Præfæcti Isniensis, lethali
ad Dn. D. Emanuelelem Didymum Reip. Campodanensis Medicum.*

Non dubito, quin recenti adhuc teneas memoriâ me dum in Patientis nostri cænaculo consultantes, quid opus sit factò, inambularem, cum inter cætera remedia, vinum chalybeatum per decem dies infundendum, esset propositum, asseruisse, magnum instare periculum, nè æger prius suffocetur, quam illud præparandum, parum abfuisse, quin hisce diebus vaticiniû illud adimpletum. Etenim à tuo statim discessu, per octiduum tam strenuè cum Morte colluctando, se exercuit, illius fauces præcludere annitente, ut verendum, ne brevi Naturâ succumbente, morbus ipsum penitus prosternat ac conficiat. Tam infaustum morbi decursum pridem prævidi, hæc cõjecturâ fretus, quod etiam ab optimis remediis, expectorationem promoventibus, & effectum ritè peragentibus (cum intra dies 14. patellam

crassorum & viscosorum phlegmatum, quotidie per os rejecerit,) symptomata non remissiora reddita, sed indices deteriora subsecuta, quæ extremam caloris naturalis imbecillitatem portendunt: cujus defectu, partes solidæ, alimentum subministratum nec concoquere, nec assimilare, nec ea, quæ ex vitiosâ digestionem resultant excrementa, per convenientes vias possunt expellere. Videntur pulmones & tota pectoris capacitas materiâ pituitosâ viscosâ repleta, ut nihil miri, si orthopnæâ infestare cæperit, jugiterque noctu imprimis affligat. Materia illa partim à capite & cerebro frigidiorè genita descendit, sed rationi magis consonum, humores serosos & indigestos, è venoso genere in Pulmones & pectoris regionem effundi, à malâ ventriculi & Epatis constitutione, pronatos.

Verè Hippocrates lib. 21. aphor.

Kk 3

40.

40. Raucedines & gravedines, in valde senibus coctionem non admittere. Galenus in comment. accenset etiam asthma, & alios affectus à crasso phlegmate oriundos. Exin cum Patiens noster excesserit annum 70. haud mirandum, etsi per expectorantia ingens phlegmaticorum humorum copia rejecta, orthopnæa tamen non remissior, sed acerbior, exin arguenda extrema caloris nativi debilitas, nullam debitam concoctionem peragentis, sed optima etiam cibaria in excrementicias superfuitates convertentis, hinc recens morbo suppeditatur fomentum. Sicut Æthna mons, in eructando igne

sua habet intervalla: ita orthopnæa sua phlegmata evomit, prout citius tardiusve nova succreverit materia, ad excretionem stimulans, & sic in infinitum labor noster inanis foret, in procurandâ phlegmatis mundificatione, cum indies alia materia accumulata, affluat. At cum calor naturalis concoctionis effector, in tam senili corpore, valde labefactatus, in integrum restitui nequeat, nec excrementorum proventus impediri valeat, nihil amplius spei in humanis præidiis relictam animadverto, quin æger brevi à morte abtipiendus, cujus jam Nuncii videntur præfocibus præstolari, ipsum advocaturi,

CONSULTAT. XI.

*De Affectu sinistri Renis calculoso & Lienis obstructionibus, ad
primarium Medicum cujusdam Reip. Imperialis, quatuor
Medicorum discrepantes opiniones.*

Uam arduum ac difficile de morbis abstrusis ac reconditis existat iudicium, ipsa Experientia contestatur, dum Medici quantumvis sublimi ingenio dotati, acrique iudicio præditi, de unius ejusdemque ægri affectibus sepius magis patulis quam iste, quo Patiens noster affligitur, sese ostentent morbus, non raro è diametro pugnantes ac discrepantes in medium adferunt sententias suas quilibet accommodatis rationibus

suffuleientes ac corroborantes. Quod & in casu N. contingere aſolet. Nonnulli Medici morbum in Liene suam habere residentiam asseverant, alij Epatis & venarum meseraicarum obstructionibus culpam imputant, quidam Reni sinistro omine vitium assignant. Nostra medica facultas, non videtur esse Geometria, quæ firmis ac immotis semper argumentis, sua themata demonstrare valeat, quin majori ex parte conjecturis nitatur sat ambiguis, Dædalo
opus